

91201-A/17871/2023

Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye

2660 Balassagyarmat; Szontágh Pál utca 44.

Tel: +36-35 / 300 – 844, Fax: +36-35-300-004; E-mail: nmreszi.remenysugar@remenysugaragori.hu

Adószám: 15450085-1-12; Bankszámlaszám: 10037005-00315139-00000000

Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény
Nógrád Vármegye

Fogyatékos személyek nappali ellátásának
szakmai programja

Bercel

2023.

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény alapadatai.....	3
2. Jogszabályi háttér.....	3
3. A szolgáltatás célja.....	4
4. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, szolgáltatási elemek, tevékenységek.....	5
5. Más intézményekkel történő együttműködés módja.....	8
6. Az ellátandó célcsoport jellemzői.....	10
7. Az ellátás igénybevételének módja.....	10
8. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja.....	11
9. Záró rendelkezések.....	12

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában álló Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye (a továbbiakban: intézmény) a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: Szakmai rendelet) 5/A. (1) bekezdése alapján, a helyi sajátosságok figyelembevételével, az alábbiakban határozza meg az intézmény Napfény Otthon és Támogatott Lakhatás (a továbbiakban: Otthon vagy telephely), mint fogyatékos személyek nappali ellátását biztosító telephelyének szakmai programját.

1. Az intézmény alapadatai

Intézmény elnevezése:

Reménysugár Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Nógrád Vármegye

Az intézmény székhelye:

Székhelye: 2660 Balassagyarmat, Szontágh Pál utca 44.

Telephelye:

Napfény Otthon és Támogatott Lakhatás Bercel – Szolgáltató Központ

2687 Bercel, Kenderváros utca 23.

Alapító és irányító szerve:

Belügyminisztérium

székhelye: 1051 Budapest, József Attila utca 2-4.

Az intézmény fenntartója, és középírányító szerv székhelye:

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

1132 Budapest, Visegrádi utca 49.

Az intézmény alapellátási területe: Nógrád vármegye

A telephelyen nyújtott ellátás formája és típusa:

Fogyatékos személyek nappali ellátása

A szolgáltatás ellátási területe: Bercel, Galgaguta, Nógrádkövesd, Vanyarc

A telephelyen nyújtott ellátáskormányzati funkciószáma és megnevezése:

101221 Fogyatékosokkal élők nappali ellátása

2. Jogszabályi háttér

- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (továbbiakban: Kjt.)
- 1993. évi III. tv a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

- 2012. évi I. törvény a Munka törvénykönyvéről (továbbiakban: MT)
- 2013. évi V. törvény a polgári törvénykönyvről
- 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról
- 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételeiről (továbbiakban: SzCsM rendelet)
- egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól (továbbiakban: SZMM rendelet)
- 1/2000. (I.07) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (továbbiakban: Rendelet)
- 36/2007. (XII.22.) sz. SZMM rendelet a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól (továbbiakban: SZMM rendelet)
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről

3. A szolgáltatás célja

A szolgáltatás célja elsősorban a Napfény Otthon és Támogatott Lakhatás, illetve Bercel településen élő, önkiszolgálásra részben képes, illetve önellátásra nem képes, felügyeletre szoruló fogyatékos személyek számára szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust és napközbeni tartózkodást biztosító szolgáltatás nyújtása.

4. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, szolgáltatási elemek, tevékenységek

Az intézmény a nappali ellátást a Napfény Otthon és Támogatott Lakhatás Bercel – Szolgáltató Központ (Bercel, Kenderváros utca 23.) telephelyen biztosítja 15 fő számára. A telephelyen étkeztetés, házi segítségnyújtás, támogató szolgálat és fejlesztő foglalkoztatás is működik.

Bercel község Nógrád vármegyében helyezkedik el a balassagyarmati járásban. A Napfény Otthon és Támogatott Lakhatás Bercel a falu központjától 10 percre található gyalogosan, az autóbuszmegállótól szintén 15 perc sétára. Vasúti közlekedés és helyi buszközlekedés nincs a faluban. Autóval Budapestről, Salgótarjánból és Balassagyarmatról jól megközelíthető.

A nappali ellátás helyszíne egy akadálymentesen megközelíthető, egyszintes épület, amelyen belül 2 csoportszoba áll rendelkezésre az ellátást igénybe vevők számára. Az igénybe vevőknek kulturált körülmények közötti napközbeni tartózkodásra, szabadidejük hasznos eltöltésére, készségfejlesztésre, étkeztetésre, pihenésre, társas kapcsolatokra, szükség esetén tanácsadásra, valamint alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, személyes ruházatuk tisztítására nyújtunk lehetőséget.

Az otthon rendelkezik a közösségi együttlétre, a pihenésre, a ruházat tisztítására, étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására szolgáló helyiségekkel (nappali, pihenőszoba, konyha, étkező, fürdő és mosóhelyiségek). Biztosítottak a foglalkoztatás, a szabadidős programok lebonyolítására alkalmas helyiségek nappali, foglalkoztató szobák, tornaszoba, imaszoba).

Tömegkommunikációs eszközök (telefon, internet) biztosítottak.

A szolgáltatás elérhetősége munkanapokon: 8.00-16.00 között

(A nappali ellátás szolgáltatás nyitvatartási rendje ettől eltérhet az egyéb programokhoz igazodóan, mely változásokról, a szakmai vezető tájékoztatja az igénybe vevőket.

Az ellátás keretében szükség szerint biztosított szolgáltatási elemek:

1. tanácsadás
2. készségfejlesztés
3. háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
4. étkeztetés
5. esetkezelés
6. felügyelet
7. gondozás
8. pedagógiai segítségnyújtás

9. gyógypedagógiai segítségnyújtás

10. közösségi fejlesztés

A nappali ellátás munkatársai (gondozó) az ellátásban résztvevő fogyatékos személyekkel folytatott közös munka keretében biztosított és igénybe vett szolgáltatási elemek adminisztrálását a látogatási és eseménynaplóban rögzítik. Ezen túlmenően havi összesítő lapot készítenek.

Az ellátás személyi feltételei:

- vezető
- terápiás munkatárs 1 fő
- gondozó 2 fő
- takarító 1 fő

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások tartalma:

- **Tanácsadást,** melyen belül vélemény-, javaslatkialakítási folyamatot biztosít az igénybe vevő bevonásával, a jogait, lehetőségeit figyelembe véve, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelően. A megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul. Az igénybevevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel biztosított kontroll.
- **Készségfejlesztést,** melyen belül az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására. A készségfejlesztés – amely az önállóbb életre felkészítés, az együttélés nehézségeinek megoldásában segítség, konfliktuskezelés, egyéb, a lakhatás során felmerülő akadályok leküzdése.
- **Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,** mely keretében az igénybe vevők számára segítséget nyújtunk a mindennapi életvitelhez. Megtanítjuk a tisztítószeresek használatára, veszélyeire, a takarítási feladatok lépéseire, közösen begyakoroljuk a saját környezet rendben tartását. Megismertetjük a háztartási gépek használatát, kezelését begyakoroljuk lépéseit. A kerti munka folyamatait is ismertetjük, az igénybe vevők begyakorolhatják a biztonságos munkavégzést is.
- **Étkeztetés,** mely keretében biztosítani tudjuk a reggelizés, és az ebédelés (meleg étel) lehetőségét és szükség esetén az orvosi javaslatnak megfelelően a diétás étkezést is. Az

étkeztetést saját főzőkonyhából biztosítjuk, figyelemmel a modern ételkészítés szabályaira, lehetőség szerint háziasan. Az ételek elfogyasztása a telephely ebédlőjében biztosított. Az étkezést nem kötelező igénybe venni, a hozott étel tárolására melegítésére, elfogyasztására is van lehetőség. A megfelelő folyadékbevitelről szintén gondoskodunk.

➤ **Esetkezelés:** minden ellátott egyéni szükségleteire építve, a legnagyobb önállóság megtartása mellett nyújtunk személyre szabott, együttműködésen alapuló, több szolgáltatási elemet magába foglaló segítséget. Eszköze lehet egyebek mellett a segítő beszélgetés, krízisintervenció.

➤ **Felügyelet** keretében kontrollt az igénybe vevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgálva, személyes jelenléttel vagy technikai eszköz által (pl. telefonos elérhetőség). A felügyelet személyesen a gondozói személyzet által biztosított.

➤ **Gondozás,** melyen belül az igénybe vevő bevonásával tervezésen alapuló, célzott segítséget nyújt mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatást, fejlesztést, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését. A gondozási tevékenység az ellátottak részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítség, amely során a szociális, testi és szellemi állapotnak megfelelő egyéni bánásmód keretében a hiányzó vagy korlátozottan meglévő testi-szellemi funkciók helyreállítására kerül sor.

A komplex szükséglet felmérés eredményeként kapott szükséglet profilhoz igazodva nyújtja az intézmény a gondozási feladatokat, amennyiben ez szükségletként merül fel. Ilyen szükséglet lehet többek között a gyógyszer adagolás, betegségek felismerésének elősegítése, orvosi vizsgálatokra való kísérés, egészséges életmódra való nevelés, egészséges táplálkozás, elhízás veszélyeire való figyelemfelhívás, gyógytorna. Rendszeres szűrővizsgálatokon való részvétel.

A személyes higiéné biztosításához szükség esetén segítség nyújtása, akár figyelemmel kíséréssel akár szóbeli irányítással. Így valósul meg a fürdés, testápolás, hajápolás, fogápolás, körömvágás, tiszta ruhanemű cseréje, rendezett megjelenés, időjárásnak megfelelő öltözködés. Továbbá pszichés probléma esetén mentális gondozás terápiás munkatárs segítségével.

➤ **Pedagógiai segítségnyújtást,** melyen belül szocializációs, pedagógiai, andragógiai és gerontológiai eszközökkel olyan viselkedések, attitűdök, értékek, ismeretek és képességek átadása közvetlen és közvetett módon, melynek eredményeként az igénybe vevő lehetőséget kap képességei kiteljesítésére, fejlődésében egy magasabb szint elérésére. A szolgáltatásnyújtás

célja az autonóm és méltó életvitelt, valamint a megismerést, a kommunikációt, a tanulást, az alkalmazkodást és a foglalkoztatást elősegítő készségek fejlesztésére, begyakorlására irányuló segítségnyújtás.

➤ **Gyógypedagógiai segítségnyújtás**, melyen belül a fogyatékból adódó akadályozottság kompenzációja, az igénybe vevő és környezete képességeinek legteljesebb kibontakoztatása, a funkciózavarok korrekciója és a rehabilitáció érdekében. A szolgáltatásnyújtás célja a részvételt és a hozzáférést segítő gyógypedagógiai intervenciók biztosítása. A támogatott lakhatásban foglalkoztatott gyógypedagógiai munkavállaló által biztosítjuk a mindennapokban, hogy a lakhatásban résztvevők számára szocioterápiás fejlesztő foglalkoztatást nyújtsunk. A megvalósulás egyéni, kiscsoportos, csoportos készségfejlesztési foglalkoztatások keretében a szolgáltató központban vagy a támogatott lakhatás házaiban valósul meg. A gyógypedagógiai segítségnyújtás, készségfejlesztés megvalósulása a pedagógus által vezetett foglalkoztatási naplóban kerül dokumentálásra. Nem cél a köznevelési vagy oktatási tevékenykedtetés, de a fejlesztés vagy a készségek, képességek minél további fenntartása a mindennapok szerves része.

➤ **Közösségi fejlesztés**, mely keretében segítjük az ellátottakat abban, hogy a helyi közösség aktív részesei legyenek, intézményen belül és intézményen kívül is. Fontos a helyi társadalmi elfogadás erősítése, ezért többször szervezünk olyan programokat, amelyeken a település szervezeti is részt vesznek, ezzel is segítve a lakosság és az ellátottak közötti kapcsolat erősítését. Az intézményen belül a különböző foglalkozásokkal, rendezvényekkel, egyházi és társadalmi ünnepek, név-és születésnapok megünneplésével próbáljuk fejleszteni a közösséget.

Szabadidős programok:

- sport foglalkozások,
- kirándulások, fagyizás,
- közös filmnézés, mozizás,
- ügyességi és fejlesztő játékok,
- közös felolvasás, újságolvasás,
- megemlékezések,
- közös felkészülés különböző eseményekre, ünnepekre.

5. Más intézményekkel történő együttműködés módja

Az integrált intézmény a szakmai fejlődés-, az ellátási formák folyamatos minőségjavítása, az új módszerek bevezetése-, a jogszabályi elvárásoknak való megfelelés érdekében széleskörű kapcsolatokra törekszik helyi- és országos szinten, valamint határokon túl is.

A jó szakmai tevékenység megvalósulása érdekében fontos a hatékony együttműködés hatóságokkal, hivatalokkal, társintézményekkel, civil és társadalmi szervezetekkel egyaránt.

Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart fenn:

- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal és annak Nógrád Vármegyei Kirendeltségével: konferenciák, segédanyagok, szakmai továbbképzések útján segítik mindennapi munkánkat. Kapcsolattartás szükség esetén történik.
- A gyámügyi igazgatás szerveivel, Gyámhivatali kapcsolatrendszer, Hivatásos gondnoki tevékenységet ellátó szervezetekkel: Fontos, hogy a jelenleg gondnokság alatt álló személyek esetében a gondnokok megfelelő információt, tájékoztatást kapjanak a támogatott lakhatás szolgáltatás újszerű elemeiről, és az együttműködés módjáról. Kapcsolattartás havi rendszerességgel személyesen, szükség esetén telefonon történik.
- A szolgáltatásnyújtásban érintett kormányhivatalokkal, kormányzati szervekkel és szakhatóságokkal (Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, és Vármegyei Kirendeltsége stb.) A kapcsolattartás szükség esetén történik telefonon, e-mail formájában és személyesen.
- Önkormányzati és járási szervezetekkel. Kapcsolattartás szükség esetén, telefonon, e-mail formájában történik.
- Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya: hivatalos ügyintézés, mint engedélyező, ellenőrző hatósággal. Kapcsolattartás szükség esetén történik.
- Magyar Államkincstár Nógrád Vármegyei Igazgatósága Államháztartási Iroda: hivatalos ügyintézés, mint az állami normatívát folyósító szervvel. Igénylés, elszámolás, ellenőrzés. Kapcsolattartás szükség esetén, rendszerességgel történik.
- Kézenfogva Alapítvány: igénybe kívánjuk venni az általuk szervezett továbbképzéseket, általuk informálódhatunk szakmai eseményekről. Kapcsolattartásunk e-mail, telefon formájában képzések szükségessége szerint, valamint informálódás tekintetében történik.
- Képzést/felnőttképzést biztosító további intézményekkel, diákok részére biztosítunk szakmai gyakorlatot, intézményünk munkavállalói részére kötelező továbbképzéseknek megfelelően felnőttképzési lehetőségeket biztosítunk, ennek megfelelően történik a kapcsolattartás.
- ÉFOÉSZ Budapesten és Balassagyarmaton lévő vármegyei szervezeteivel.
- Magyarország legfőbb egyházközösségeivel: Római Katolikus Egyház, Baptista Egyház, Evangélikus Egyház, Református Egyház.

- Egészségügyi alap és szakellátást biztosító intézményekkel, szakápolást nyújtó szervezetekkel, a kapcsolattartás szükség esetén történik. Háziorvossal, fogorvossal
- Szociális alapszolgáltatásokkal. Kapcsolattartás közös programok szervezése, egymás programjain való részvétel, ellátotti rendszereink segítése céljából történik, rendszeresen Személyesen, e-mail, vagy telefon formájában.
- A Heves Vármegyei Vakok Szövetsége által fejlesztő foglalkozások történnek heti rendszerességgel a vak és gyengén látó lakóink részére. A fejlesztés kiterjed a közlekedés fejlesztésre, valamint a mindennapos tevékenységek végzésére és a Braille-írás tanítására is.
- Szakmai kapcsolatokat működtetünk társintézményekkel országos szinten szakmai kapcsolatokat ápolva, tapasztalatsere, szakmai együttműködések, közös programok szervezése céljából.
- Támogató szolgálattal.

6. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Azon TL házakban élő lakók, illetve Bercel és Bercel szomszéd településeinek lakcímkártyával rendelkező, fogyatékossgal élő személyek, akik otthonukban önmaguk ellátására nem képesek és róluk nem, vagy csak részben gondoskodnak.

A célcsoport jellemzői:

- tanköteles koron túli értelmi fogyatékossgal élők, és értelmi fogyatékos látássérült személyek,
- cselekvőképes, korlátozottan cselekvőképes és cselekvőképtelen személyek,
- egyre több a nyugdíjkorhatárt elért ellátott,
- sokan 8. osztálynál alacsonyabb végzettséggel rendelkeznek, néhányan iskolázatlanok,
- betegségekkel arányaiban sokan rendelkeznek, tekintettel arra, hogy átlagéletkoruk 50 év, megállapítható, hogy nagy részüknél a koruknak megfelelően egyébként is kialakuló betegségek lépnek fel (magas vérnyomás, cukorbetegség, keringési megbetegedések, mozgásszervi betegségek, dohányzásból eredő hörghurut, epilepsziás rohamok, ízületi kopások, demencia, fokozott szellemi leépülés).

7. Az ellátás igénybevétele módja

A fogyatékosok nappali ellátásának igénybevétele *önkéntes*, az igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére történik. Az igénybevitel iránti kérelemhez mellékelni kell a fogyatékossg fennállását igazoló dokumentumokat

A kérelem benyújtása, a szolgáltatás igénylése a szervezeti egység vezetőjénél történik.

A szolgáltatás igénybevételét - a benyújtott kérelem alapján - az intézményvezető döntése alapozza meg. Az intézményvezető a döntésről értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőt.

Elutasítás esetén az értesítés minden esetben írásban történik. Ha az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője a döntést vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az intézménybe való felvételkor az intézmény, tájékoztatást ad a jogosult és hozzátartozója számára:

- az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- panaszjoguk gyakorlásáról,
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről,
- az intézmény házirendjéről,
- fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

Orvosi ellátást és állandó ápolást igénylő, valamint veszélyeztető magatartást tanúsító személy a nappali intézményi ellátásban nem gondozható.

Jogviszony kizárólag próbaidő kikötése mellett létesíthető, melynek időtartama három hónap.

A nappali ellátásért, továbbá a nappali ellátás keretében igénybe vett étkezésért fizetendő napi személyi térítési díjat az intézmény vezetője konkrét összegben határozza meg és arról az ellátást igénybe vevőt (törvényes képviselőjét) értesíti.

8. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Az intézmény által nyújtott alapszolgáltatásokról több módon tájékoztatjuk Bercel illetve a környező települések (Becske, Galgaguta, Nógrádkövesd, Vanyarc) lakosságát.

A Szolgáltató Központ épületében a kötelezően kifüggesztendő dokumentumok közé is kikerül.

A szolgáltatásról szórólapon is tájékoztatást kapnak a településen élő személyek.

Bercel Község Önkormányzatával történő kapcsolatfelvétel útján.

9. Záró rendelkezések

Jelen szakmai program a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Nógrád Vármegyei Kirendeltsége igazgatójának jóváhagyását követő napon lép hatályba.

A szakmai program mellékletét képzik az ellátás igénybevételekor kötendő megállapodás tervezet, a házirend és a szervezeti és működési szabályzat.

Balassagyarmat, 2023. július 28.

